

Leenamaija Ojala Vuoden 1993 aikuiskouluttajaksi

Leenamaija Ojala

Leenamaija Ojalan on ensimmäinen Vuoden aikuiskouluttaja -tittelin haltija. Valinnan perusteina olivat Ojalan väitöskirja, elinikäisen oppimisen ajatusten soveltaminen käytännössä sekä aktiivinen osallistuminen koulutuskeskusteluun Suomessa ja ulkomailla.

Ojala puhuu henkilöstön kehittämisestä tärkeänä kilpailutekijänä. Sekä yritykset että työntekijät tarvitsevat joustavuutta ja sopeutumiskykyä aiempaa enemmän. Ne yritykset selviävät, jotka pystyvät nopeasti hyödyntämään markkinoiden uusia tilanteita, ja niille ihmisille riittää kysyntää työmarkkinoilla, jotka kykenevät nopeasti omaksuma uusia tehtäviä ja joilla on riittävät perusvalmiudet työskennellä uusissa tilanteissa ja olosuhteissa. Ojala näkee yksilön vastuun omasta oppimisestaan ja osaamisensa kehittämisestä korostuvan tulevaisuudessa, sillä enää ei ole elinikäisiä työsuhteita.

Näin monipuolisten valmiuksien merkitys korostuu.

Ojalan käyttämiä termejä ovat operatiiviset ja strategiset taidot. Operatiiviset taidot liittyvät kykyyn tehdä nykyinen työ entistä tehokkaammin. Tällaisten taitojen oppiminen ei kuitenkaan lisää ihmisten perusvalmiuksia täysin uudenlaisiin tehtäviin. Tarvitaan lisäksi strategisia taitoja, jotka edellyttävät jatkokoulutusta ja yleisten taitojen kehittämistä.

Väitöskirjassaan Ojala on luonut mallin elinikäisen oppimisen joustavasta toteuttamisesta teollisuuden kilpailukyvyyn säilyttämiseksi Euroopassa. Malli sisältää teoreettisesti perustellun esityksen siitä, miten yritysten ja korkeakoulujen yhteistyö tulisi järjestää. Ojala pyrki kehittämään korkeakoulujen ja yritysten yhteistyötä jo toimiessaan Nokian koulutusjohtajana vuosina 1986–1989. Tällöin hän oli mukana luomassa ns. Nokian mallia, jossa työntekijöitä kannustettiin opiskelemaan työn ohessa erilaisia tutkintoja tekniikasta tohtoriksi.

Leenamaija Ojala on osallistunut aktiivisesti keskusteluun erilaisilla foorumeilla. Hän on julkaissut useita kirjoja ja yli 50 artikkelia koulutuksesta, strategisesta suunnittelusta, tiedon hallinnasta sekä teknologiasta. Lisäksi hän on tehnyt selvityksiä eurooppalaisten teollisuusjohtajien yhdistyksen ERT:n, Euroopan korkeakoulujen rehtorien neuvoston CRE:n sekä kansainvälisen insinöörien jatkokoulutusjärjestön IACEE:n toimeksiannosta. Nykyään hän toimii Teknillisen korkeakoulun täydennyskoulutuskeskuksessa. Aiemmin hän on toiminut mm. informaattikkona ja informaatiopalvelun päällikkönä Sanoma Osakeyhtiössä sekä Nokiassa koulutus- ja yrityssuunnittelujohtajana.

Vuoden aikuiskouluttajan valitsee Aikuiskasvatuksen kilta.

Pirkko Lahti ottaa vastaan palkintoaan, Pekka Rytkösen pronssityötä "Vihreä ajatus", palkinnon luovuttajana KVS:n puheenjohtaja Esko Koivusalo ja taustalla tapausta todistamassa Lea Salminen, Juhani Lokki, Anneli Kajanto ja Pekka Sallila. Kuva: Kalevi Keski-Korhonen

Kansanvalistusseuran palkinto Pirkko Lahdelle

Suomen Mielenterveysseuran toiminnanjohtaja, fil. lis. Pirkko Lahti on saanut Kansanvalistusseuran vuoden 1993 palkinnon. Lahti palkittiin rohkeasta ja innovoivasta työstä suomalaisten henkisen hyvinvoinnin, kansalaisaktiivisuuden ja omatoimisuuden sekä kaikinpuolisen itsensä kehittämisen edistämiseksi.

Pirkko Lahti (s. 1941 Kiskossa) on toiminut mielenterveystyön parissa kymmenen vuotta.

Hän hoitaa tehtävänsä hyvin laaja-alaisesti. Hän on julkaissut kaksi kirjaa, alan artikkeleita on kertynyt satakunta, samoin kolumneja vuosien varrella. Hän on ollut ja on mukana lukuisissa mielenterveyteen ja henkiseen hyvinvointiin liittyvissä luottamustehtävissä niin kotimaassa kuin kansainvälisessä yhteistyössäkin. Pirkko Lahti on aktiivinen esiintyjä ja häntä pidetään innostavana ja näkemyksiltään persoonallisena puhujana.

Perustutkinnon suorittaneita korkeakouluissa

Korkeakoulun perustutkinnoissa valmistuneita oli 9459 vuonna 1992 ja jatkotutkinnon suorittaneita 1197. Valmistuneiden kokonaismäärä eli siis lukujen summa oli 10656 henkilöä. *Taina Saarisen* artikkeliin kuuluvassa taulukossa Aikuiskasvatus-lehden numerossa 4/93 sivulla

231 oli yläviite tipahtanut valmistuneita kuvaavan luvun jatkoksi. Näin kirjapainosta lehtensä suoraan saaville vuositilaaajille tuli tarjotuksi kovin muhkeaa perustutkinnon suorittaneiden lukua.

Aikuiskoulutusneuvosto uudessa kokoonpanossa

Valtioneuvosto on nimennyt aikuiskoulutusneuvosto kolmivuotiskaudelle 1994—96. Henkilökohtaiset varajäsenet on merkitty varsinaisten jäsenten nimen jälkeen sulkeisiin.

Puheenjohtaja: johtava rehtori *Risto Kuosmanen* (opintojohtaja *Tapani Rankki*).

Jäsenet: kansanedustaja *Iiris Hacklin* (tutkija *Pirkko Remes*), työvoima- ja koulutussihtööri *Jari-Pekka Jyrkänne* (koulutuspäällikkö *Erkki Husu*), johtaja *Kari Purbonen* (rehtori *Matti Taanila*), kansanedustaja *Tuija Maaret Pykäläinen* (rehtori *Leena Raubala*), koulutoimen tarkastaja *Tapio Ruottinen* (rehtori *Pentti Silvennoinen*), opintojohtaja *Jorma Turunen*

(rehtori *Ville Marjomäki*), kansanedustaja *Maija-Liisa Lindqvist* (vararehtori *Liisa Tirola-Santala*), pääsihtööri *Jukka Tainio* (rehtori *Asko Räsänen*), rehtori *Hannu Salvi* (koulutus-päällikkö *Tarja Koskela*), rehtori *Ulla-Maj Jern* (kurssisihtööri *Björn Wallén*), kansanedustaja *Kyösti Toivonen* (kansanedustaja *Leila Lehtinen*), toiminnanjohtaja *Petri Pohjonen* (johtaja *Markku Markkula*).

Pysyviksi asiantuntijoiksi nimitettiin opetusneuvos *Hannu Sirén*, suunnittelupäällikkö *Liekki Lehtisalo*, ylijohtaja *Timo Lähdesmäki*, osastopäällikkö *Kimmo Nissilä*, projektipäällikkö *Kirsti Kylä-Tuomola*, erikoistutkija *Arto*

75-vuotiaan KTOL:n painopistealueet

Kansalais- ja työväenopistojen Liitto täyttää tänä vuonna 75 vuotta. Liitto aikoo juhlistaa merkivuottaan töitä paiskoen. Liitto on valmistellut kolme toiminnan painopistealuetta, joissa suotaisiin ja uskotaan opistojen olevan koulutustarjonnassaan aktiivisia. Painopistealueet seuraavat:

1) Eurooppa-koulutus. Opistojen käyttöön on valmisteltu koulutusprojekti, joka koostuu noin 20 tunnin opetuspaketista ja päättyy virkamiehen osalta niin haluttaessa ”Eurooppa-tutkintoon”. Opistojen käyttöön on koottu 150 hengen asiantuntijapankki. ”*Suomen ja Euroopan vaihtoehdot*” -opintomateriaali antaa perustietoa. Laajaan liiteosaan on koottu eri tahojen, mm. muiden vapaan sivistystyön organisaatioiden julkaisemia Eurooppa-aiheisia oppimateriaaleja tilaustietoineen.

2) Työttömien koulutusprojekti perustuu KTOL:n opistokenttään tekemään ideakyselyyn. Liitto näkee työttömien ihmisten joukon opistojen ja kouluttajien kannalta neljäntyyppisenä:

— Osa työttömistä on *opistojen normaaleiden kursien opiskelijoita*. Nämä ihmiset ovat itsemotivoituneita ja tarttuvat toimettomuuden sijasta koulutustilaisuuksiin.

— Osa opistojen piiriin vedettävistä työttömistä ovat henkilöitä, joille *aktiivointi* antaa us-

koa ja uusia mahdollisuuksia. Koulutus sisältäisi esimerkiksi opintoneuvontaa, ohjattuja keskustelupiirejä sekä paikallisten tarpeiden pohjalta suunniteltua koulutusta.

— Ammattiin valmistuneille *nuorille työttömille* halutaan tarjota heille erityisesti suunniteltua koulutusta.

— Vaikkeimmin tavoittavina osallistujina liitto pitää *matalan koulutustason työttömiä*.

Työttömille suunnattava koulutus halutaan toteuttaa kunnista yhteistyökumppaneita etsien. Tällaisia tahoja ovat mm. seurakunnat, sosiaalitoimi, paikallinen työvoimahallinto ja paikalliset yrittäjät.

Kansalaisopistoille erittäin hyvin soveltuvana työttömien koulutusalueina pidetään mm. atk-osaamista, kieliä, puhevalmiutta, aktiivista työnetsintää ja käyttäytymisen alueita mukaan lukien muiden kulttuureiden tuntemus. Espoon suomalainen työväenopisto vuorostaan käynnisti marraskuussa yrittäjäkoulutuksen yhteistyössä Espoon kaupungin, IDEA-Espoo -työryhmän ja Uudenmaan työvoimapiirin kanssa.

3) Monimuoto-opetuksen mahdollisuudet levittäytyvät myös opistoihin. Monimuoto-sovellutuksissa ovat mukana Jyväskylän, Turun ja Helsingin yliopistot etäopetuspisteinä.